

Innst. O. nr. 57

(2005-2006)

Innstilling til Odelstinget fra familie- og kulturkomiteen

Ot.prp. nr. 70 (2005-2006)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om lov om endringer i folketrygdloven (utvidelse av fedrekvoten)

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Innledning

Forslag til endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) kapittel 14 om ytelser ved fødsel og adopsjon gjelder utvidelse av fedrekvoten med en uke til seks uker med virkning for fødsler eller omsorgsovertakelser fra og med 1. juli 2006. Utvidelsen av fedrekvoten innebærer en forlengelse av den samlede stønadperioden for fødsels- og adopsjonspenger. Forslaget om å utvide fedrekvoten ble tatt inn i St.prp. nr. 1 (2005-2006). Stortinget sluttet seg til forslaget under budsjettbehandlingen jf. Budsjett-innst. S. nr. 2 (2005-2006). Odelstingsproposisjonen inneholder de nødvendige lovendringene for gjennomføring av utvidelsen av fedrekvoten.

Departementet viser for øvrig til lov 21. april 2006 nr. 10 om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, som bl.a. gir en gjennomgående omredigering av folketrygdloven kapittel 14. Det vises til Ot.prp. nr. 12 (2005-2006) jf. Ot.prp. nr. 104 (2004-2005) og Innst. O. nr. 34 (2005-2006). Endringsloven trer i kraft 1. januar 2007. På bakgrunn av at utvidelsen av fedrekvoten skal gjelde med virkning for fødsler og omsorgsovertakelser fra og med 1. juli 2006, foreslås endringer både i gjeldende folketrygdlov kapittel 14 og i endringsloven.

1.2 Departementets vurderinger og forslag

1.2.1 Utvidelse av fedrekvoten

Departementet understreker at gode permisjonsordninger er viktige for at både mor og far skal kunne kombinere omsorg for små barn med yrkesaktivitet. Det er behov for å støtte en utvikling slik at fars omsorgspotensial utnyttes i større grad enn i dag. En utvidelse av fedrekvoten vil ventelig bidra til økt fedreuttak og kan gi holdningsmessig støtte til foreldre som ønsker en ytterligere fordeling av stønadperioden.

Forslaget innebærer en forlengelse av stønadperioden ved fødsel med en uke til 54 uker med 80 pst. dekning og 44 uker med 100 pst. dekning. Ved adopsjon utvides stønadperioden til henholdsvis 51 uker og 41 uker.

Forslaget medfører ingen andre endringer i reglene for fedrekvoten. Det vil altså ikke bli flere fedre enn i dag som gis rett til fedrekvote.

1.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

De økonomiske konsekvensene av forslaget om å utvide fedrekvoten med 1 uke er beregnet til 10 mill. kroner for 2006 (RTV) i form av merutgifter for folketrygden. Midlene er bevilget over statsbudsjettet kapittel 2530.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunn Karin Gjøl, Britt Hildeng, Espen Johnsen og Tove Karoline Knutsen, fra Høyre, Olemic Thommessen, fra Sosialistisk Venstreparti, May Hansen, fra Kristelig Folkeparti, lederen May-Helen Molvær Grimstad, fra Senterpartiet, Erling

Sande, og fra Venstre, Trine Skei Grande, slutter seg til forslaget om å utvide fedrekvoten med 1 uke fra fem til seks uker med virkning for fødsels- og omsorgsovertakelse fra og med 1. juli 2006. Lovendringen er en oppfølging av flertallsvedtak (alle partier med unntak av Fremskrittspartiet) gjort i Stortinget i forbindelse med behandling av budsjettet for 2006. Flertallet viser til sin behandling og merknader i den forbindelse, jf. Budsjettinnst. S. nr. 2 (2005-2006).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Ulf Erik Knudsen og Karin S. Woldseth, er imot å bruke penger på å utvide fødselspermisjonen nå, og er uansett uenige i å øremerke en utvidelse til pappa. Dette er det flere årsaker til. For det første mener disse medlemmer at det bør være opp til det enkelte par hvordan de vil fordele fødselspermisjonen mellom seg. Alternativt mener disse medlemmer at begge foreldre bør ha en like stor "reservert" kvote av permisjonen. Den andre grunnen til at disse medlemmer er imot forslaget, er at utvidelse av fødselspermisjonen er en økning av statens utgifter med en helårs provenyeffekt som langt overstiger nytteverdien - penger disse medlemmer mener kan brukes bedre på andre områder.

Disse medlemmer vil derfor foreslå:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om en endring av lover og regelverk slik at det blir opp til det enkelte par hvordan de vil fordele fødselspermisjonen mellom seg."

3. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om en endring av lover og regelverk slik at det blir opp til det enkelte par hvordan de vil fordele fødselspermisjonen mellom seg.

4. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i folketrygdloven
(utvidelse av fedrekvoten)

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 14-7 første ledd skal lyde:

Fødselspenger kan ytes i en stønadsperiode på opptil 270 stønadsdager (54 uker) med redusert dagsats, eller 220 stønadsdager (44 uker) med full dagsats, se § 14-6.

§ 14-8 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Stønadsperioden etter fødsel utgjør maksimalt 255 stønadsdager (51 uker) med redusert dagsats eller 205 stønadsdager (41 uker) med full dagsats, se § 14-6.

§ 14-9 annet ledd skal lyde:

Når både moren og faren har opptjent rett til fødselspenger, kan faren ta ut fødselspenger i en stønadsperiode på opptil 225 stønadsdager (45 uker) med redusert dagsats eller opptil 175 stønadsdager (35 uker) med full dagsats, se § 14-6.

§ 14-10 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom morens yrkesaktivitet i opptjeningsstiden har svart til minst halv stilling og faren fyller vilkårene for rett til fødselspenger, er 30 stønadsdager (6 uker) av stønadsperioden forbeholdt faren (fedrekvoten).

§ 14-10 femte og sjette ledd skal lyde:

For å få unntak etter fjerde ledd må det godtgjøres at fedrekvoten vil gi urimelige utslag.

Selv om ingen av vilkårene i fjerde ledd bokstavene a til e er oppfylt, kan det i helt spesielle tilfeller gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd dersom uforutsette hendinger gjør det urimelig å kreve uttak av fedrekvoten.

§ 14-16 første ledd skal lyde:

Adopsjonspenger kan ytes i en stønadsperiode på opptil 255 stønadsdager (51 uker) med redusert dagsats, eller 205 stønadsdager (41 uker) med full dagsats.

§ 14-18 første ledd skal lyde:

Når både adoptivmoren og adoptivfaren har opptjent rett til adopsjonspenger, kan adoptivfaren ta ut adopsjonspenger i en stønadsperiode på opptil 255 *stønadsdager (51 uker)* med redusert dagsats eller opptil 205 *stønadsdager (41 uker)* med full dagsats, se § 14-6.

§ 14-19 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom adoptivmorens yrkesaktivitet i opptjeningstiden har svart til minst halv stilling og adoptivfaren fyller vilkårene for rett til adopsjonspenger, er 30 *stønadsdager (6 uker)* av stønadsperioden forbeholdt adoptivfaren (fedrekvote).

§ 14-19 femte og sjette ledd skal lyde:

For å få rett til unntak etter *fjerde ledd* må det godtgjøres at uttak av fedrekvoten vil gi urimelige utslag.

Selv om ingen av vilkårene i *fjerde ledd* bokstavene a til e er oppfylt, kan det i helt spesielle tilfeller gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd dersom uforutsette hendinger gjør det urimelig å kreve uttak av fedrekvoten.

§ 14-22 annet ledd bokstav c skal lyde:

de *seks ukene (30 stønadsdagene)* som er forbeholdt faren (fedrekvote), se § 14-10.

II

I lov 21. april 2006 nr. 10 om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd og enkelte andre lover (endringer i regelverket for ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon) gjøres følgende endringer i endringen av folketrygdloven kapittel 14 i avsnitt I om endringer i folketrygdloven:

§ 14-9 første og annet ledd skal lyde:

Ved fødsel er stønadsperioden 220 *stønadsdager (44 uker)* med full sats eller 270 *stønadsdager (54 uker)* med redusert sats. Stønadsperioden etter fødselen er 205 *stønadsdager (41 uker)* med full sats eller 255 *stønadsdager (51 uker)* med redusert sats.

Ved adopsjon er stønadsperioden 205 *stønadsdager (41 uker)* med full sats eller 255 *stønadsdager (51 uker)* med redusert sats.

§ 14-9 femte ledd siste punktum skal lyde:

Unntatt fra deling er også 6 *uker* som er forbeholdt faren (fedrekvoten), se § 14-12.

§ 14-12 første ledd skal lyde:

Dersom morens yrkesaktivitet i opptjeningstiden har svart til minst halv stilling og faren fyller vilkårene for rett til foreldrepenger, er 30 *stønadsdager (6 uker)* av stønadsperioden forbeholdt faren (fedrekvote).

§ 14-14 første ledd annet punktum skal lyde:

Det er en forutsetning at vilkårene i § 14-13 er oppfylt under perioden og innenfor 205 *stønadsdager (41 uker)* eller 255 *stønadsdager (51 uker)* etter fødselen eller omsorgsovertakelsen, se § 14-9 første og annet ledd.

III

Ikrafttredeles- og overgangsbestemmelser

1. Endringene i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd trer i kraft 1. juli 2006. Endringene gjelder for tilfeller der fødselen eller omsorgsovertakelsen skjer etter ikrafttredelesen.
2. Endringene i lov 21. april 2006 nr. 10 om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (endringer i regelverket for ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon) trer i kraft straks.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 1. juni 2006

May-Helen Molvær Grimstad

leder

Britt Hildeng

ordfører

